

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej

Marszałka Województwa Śląskiego

za rok 2025

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że

w Województwie Śląskim

CZĘŚĆ A

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza

CZĘŚĆ B

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza

1) Zastrzeżenia dotyczą:

w głównej mierze **zgodności działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi**

Zastrzeżenia w tym obszarze wynikają głównie z ujawnianych w toku kontroli i audytów nieprawidłowości dotyczących stosowania przepisów prawa w jednostkach organizacyjnych Województwa Śląskiego (dalej: jednostki), identyfikowanych zarówno przez instytucje zewnętrzne, jak i Departamenty organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (dalej: Urząd).

Pozostałe obszary kontroli zarządczej podlegają ciągłemu doskonaleniu, jednakże w związku z przeprowadzoną oceną w dalszym ciągu wymagają działań usprawniających.

2) Zostaną podjęte następujące działania w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej:

W związku z analizą przyczyn ww. zastrzeżeń a także dążeniem do dalszego doskonalenia celów kontroli zarządczej wydaje się następujące rekomendacje dla Kierowników jednostek i Departamentów Urzędu nadzorujących jednostki (dalej: Departamenty nadzorujące):

I. Rekomendacje dla departamentów nadzorujących:

I.1. Zapewnienie realizacji uprawnień nadzorczych wobec jednostek organizacyjnych wynikających z Uchwały Zarządu Województwa Śląskiego nr 1277/86/VII/2025 z dnia 04.06.2025 r. w sprawie przyjęcia Zasad nadzoru nad działalnością wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych Województwa Śląskiego oraz wojewódzkich osób prawnych Województwa Śląskiego, w tym poprzez:

- a) wzmocnienie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów prawa przez jednostki, ze szczególnym uwzględnieniem przepisów prawa pracy i ustawy Prawo zamówień publicznych, w tym poprzez zwiększenie liczby realizowanych działań kontrolnych;

- b) systematyczne monitorowanie kluczowych procesów i działań realizowanych w jednostkach organizacyjnych, w celu zapewnienia terminowego pozyskiwania rzetelnej i przejrzystej informacji zarządczej dotyczącej stopnia realizacji celów, zadań oraz występujących ryzyk, wraz z wykorzystywaniem tych informacji w bieżącym nadzorze;
- c) monitorowanie mechanizmów ochrony zasobów przez jednostki organizacyjne, w szczególności poprzez ocenę stosowanych rozwiązań organizacyjnych i technicznych w zakresie bezpieczeństwa informacji, w tym zabezpieczeń informatycznych oraz zasad zarządzania dostępem do systemów i danych, pod kątem ograniczania ryzyk cyberzagrożeń, nieuprawnionego dostępu oraz utraty lub naruszenia integralności informacji;
- d) monitorowanie skuteczności komunikacji wewnętrznej oraz skuteczności przepływu informacji, w szczególności poprzez systematyczną ocenę stopnia elektronizacji procesów realizowanych w jednostkach. Podejmowanie działań ukierunkowanych na dalsze zwiększanie poziomu cyfryzacji procesów oraz konsekwentne przechodzenie na w pełni elektroniczny obieg dokumentów, w celu poprawy terminowości, kompletności i przejrzystości informacji oraz wzmocnienia efektywności systemu kontroli zarządczej;
- e) monitorowanie zapewnienia ciągłości działania przez jednostki nadzorowane i zapewnienie mechanizmów monitorowania tego elementu.

II. Rekomendacje dla kierowników jednostek:

II.1. Dalsze doskonalenie procesu zarządzania ryzykiem w jednostce w sposób systemowy i adekwatny do zmieniających się uwarunkowań działalności, w szczególności poprzez:

- a) usprawnienie mechanizmów zapewniających terminową reakcję na zmaterializowane ryzyka,
- b) rozszerzenie zakresu i pogłębienie analiz ryzyka, adekwatnie do aktualnych uwarunkowań działalności jednostki,
- c) okresową aktualizację obowiązujących procedur zarządzania ryzykiem,
- d) podejmowanie działań ukierunkowanych na podniesienie świadomości i wiedzy pracowników w zakresie identyfikacji oraz zarządzania ryzykiem.

II.2. Zapewnienie przez kierowników jednostek adekwatnych standardów kompetencyjnych oraz jasno określonych ról i odpowiedzialności pracowników, w szczególności poprzez okresowy przegląd kompetencji pracowników realizujących kluczowe zadania oraz zapewnienie im niezbędnych szkoleń, zwłaszcza w obszarze bezpieczeństwa informacji, cyberbezpieczeństwa i ochrony danych osobowych.

II.3. Zapewnienie zachowania ciągłości realizacji zadań jednostki poprzez właściwe udokumentowanie upoważnień, ról i odpowiedzialności, tak aby możliwe było sprawne przejmowanie zadań w przypadku nieobecności pracowników oraz ograniczenie ryzyk związanych z przerwaniem realizacji procesów kluczowych.

II.4. Zapewnienie przestrzegania oraz promowanie zasad etycznego postępowania w jednostce poprzez stosowanie obowiązujących regulacji etycznych, prowadzenie działań informacyjnych oraz podejmowanie inicjatyw podnoszących świadomość pracowników w zakresie standardów etycznych oraz odpowiedzialności z nich wynikającej.

II.5. Wdrożenie i utrzymywanie skutecznych kanałów dokonywania zgłoszeń przez sygnalistów, wraz z określeniem jasnych zasad postępowania ze zgłoszeniami oraz zapewnieniem ochrony osób dokonujących zgłoszeń przed działaniami odwetowymi, w tym prowadzenie ewidencji zgłoszeń w sposób gwarantujący poufność.

II.6. Zapewnienie rzetelnego i kompletnego dokumentowania kluczowych procesów oraz decyzji zarządczych, w szczególności w obszarach obciążonych podwyższonym ryzykiem, w celu umożliwienia odtworzenia przebiegu zdarzeń (ścieżki audytu) oraz weryfikacji zasadności podejmowanych rozstrzygnięć.

II.7. Zapewnienie systemowego nadzoru nad aktualnością procedur wewnętrznych jednostki, w szczególności poprzez monitorowanie zmian przepisów prawa, wytycznych organów nadrzędnych oraz rekomendacji pokontrolnych i dostosowywanie do nich regulacji wewnętrznych.

CZĘŚĆ C

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

1) Zastrzeżenia dotyczą:

.....

2) Zostaną podjęte następujące działania w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej:

.....

CZĘŚĆ D

Realizacja działań wskazanych w części B pkt 2 oświadczenia składanego w roku poprzednim, podjętych w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

W związku z rekomendacjami wydanymi w roku ubiegłym:

- a) w ramach bieżącego nadzoru podejmowano działania nadzorcze w obszarze zapewnienia zgodności działalności jednostek z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi, na podstawie wyników audytów i kontroli formułowano zalecenia i wytyczne dla jednostek w ww. zakresie;
- b) podejmowano działania zmierzające do wzmocnienia zarządzania ryzykiem w jednostkach poprzez systematyczne identyfikowanie, analizę i dokumentowanie ryzyk oraz uwzględnianie tego obszaru w nadzorze i kontrolach;
- c) podejmowano działania ukierunkowane na wdrożenie wymogów ustawy o ochronie sygnalistów w jednostkach, obejmujące informowanie o obowiązkach prawnych, monitorowanie postępu prac oraz uwzględnianie funkcjonowania systemów zgłaszania naruszeń w ramach czynności nadzorczych;
- d) podejmowano działania ukierunkowane na wzmocnienie kontroli funkcjonalnej nad aktualizacją procedur wewnętrznych, zapewniające ich dostosowanie do zmian przepisów prawa, zaleceń organów nadzorczych oraz potrzeb organizacyjnych jednostek;
- e) podejmowano działania ukierunkowane na usprawnianie przepływu informacji wewnątrz jednostek poprzez porządkowanie zasad komunikacji, doprecyzowanie odpowiedzialności informacyjnych oraz efektywne wykorzystywanie dostępnych kanałów komunikacji w ramach działań nadzorczych. Działania te wspierały skuteczną realizację zadań oraz wzmocniały funkcjonowanie mechanizmów komunikacji wewnętrznej;
- f) podejmowano działania informacyjne oraz audytowe ukierunkowane na wzmocnienie zapewnienia dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej w jednostkach, w tym poprzez przegląd stanu dostępności realizowany w ramach zadania audytowego. Działania te wspierały budowanie systemowego podejścia do zapewnienia dostępności zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
- g) weryfikowano obszary wynikające z Zasad kontroli zarządczej w jednostkach, w tym w szczególności dotyczące:
 - samooceny kontroli zarządczej,
 - zarządzania ryzykiem,
- h) podejmowano działania doskonalące system nadzoru i kontroli wobec jednostek. Podjęto szereg działań usprawniających nadzór (m.in. przyjęcie regulacji wewnętrznych dotyczących nadzoru nad jednostkami, porządkowanie zasad komunikacji i raportowania oraz analizy przydatności danych pozyskiwanych z jednostek).

CZĘŚĆ E

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:

- monitoringu realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych,
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- analizy skarg i wniosków,
- analizy oświadczeń o stanie kontroli zarządczej w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego i wojewódzkich samorządowych jednostkach organizacyjnych,
- innych źródeł informacji:
 - przegląd zintegrowanego systemu zarządzania za okres od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Katowice, dnia 22 kwietnia 2026 r.

Wojciech Saługa
Marszałek Województwa Śląskiego
(Podpis Marszałka)

*) niepotrzebne skreślić

W zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej wypełnia się tylko jedną z części A B lub C przez zaznaczenie znakiem „X” odpowiedniego wiersza:

Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewnia łącznie: zgodność działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji, zarządzanie ryzykiem.

Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.

W przypadku wyboru części B lub C należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działań z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem. Ponadto należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Część D należy wypełnić w przypadku, gdy w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B lub C.

W części E należy zaznaczyć „X” źródła informacji, na których podstawie sporządzono oświadczenie o stanie kontroli zarządczej.